יוסף („פפו") חננאל הוא אולי המוסמך ביותר מבין הנשאלים, להשיב על השאלה: „האם היית מוכן להשיט את אנית המבחן הישראלית לסואץ?" שכן פפו, בן ה־25, טעם על בשרו את טעם המבחן של מעבר תמים בסואץ. הוא היה אחד מעשרה אנשי צוות בת גלים, שניסתה לחצות את הסואץ, הוחרמה על־ידי המצרים, ואנ־שיה עונו במשך שלושה חדשים בכלא. ההפלגה על בת גלים היתה נסיונו הראשון של פפו בים. מאז שוחרר מהכלא המצרי וגזז את זקנו העבות נשאר פפו קשור לים. כיום הוא עו־בד בצוות החופי של א/ק גפן. האם מוכן אדם שטעם פעם את טעם ההרפתקה לחזור ולעלות שוב על אניה המפליגה לסואץ? חננאל משיב בלי היסוס: „כן, בהחלט!" אין זה משום ששבע נחת בעת עינוייו במצרים. להי־פך, עד היום יש בפיו טענות קשות: „הפיצוי שקבלנו בעד כל הענין היה משכורת רגילה, בית סוהר, מכות. אנשי בת גלים לא קיבלו אפילו פיצויים בעד בג־דיהם וציודם שנשארו באניה שהוחרמה. אבל זה למען ה־מולדת", מסכם פפו. רוב אנשי הצוות ילכו שוב, לדעתו.

עוד בהיותו בן 17, עמד יצחק פילים לעלות על א־ניה ולהפליג לעולם הרחב. אולם אז פרצה שביתת הימאים, עליתו לאניה התעכבה והוא גויס לצבא. כאשר השתחרר, עבד ב־תור נהג. אולם הים משך אותו שוב. לפני שנה וחצי הצליח להתקבל לעבודה בצוות חופי. כיום הוא מתכונן להפלגה ל־ארצות סקנדינביה, על סיפון דניאלה בורכרד. על השאלה אם היה מוכן להפליג באניה יש־ראלית לסואץ, אין פילים בן ה־23 עונה בלב קל.

„הייתי במבצע סיני. הזחל ש־לנו עלה על מוקש. אני נפצעתי. שכבתי בבית חולים. התאכזבתי מהטיפול שקיבלתי לאחר שהש־תחררתי מבית החולים. ראיתי שהמצב הוא כזה שאדם מקריב מה שהוא מקריב בשביל המ־דינה, אבל אחר כך לאיש זה לא איכפת. לכן אני לא מרגיש שום רגש אידיאליסטי לעלות על ה־אניה שתיסע לסואץ. „הייתי מפליג לסואץ, אבל לא בשביל אידיאלים. אם יבטיחו לי תנ־אים טובים, אהיה מוכן לנסוע." התנאים שדורש יצחק: משכורת יותר גבוהה, הבטחת פיצויים מתאימים לכל נזק שיהיה לו. לדעתו של פילים יש תועלת בשיגור אנית מבחן לסואץ, אולם אין טעם בשיגור אניה אחת בל־בד. לאחר הראשונה צריכה ל־הפליג עוד אחת. אפילו אם ה־אניות ייעצרו על־ידי המצרים ומלחיהן יאסרו, יש להוסיף ול־התמיד בנסיון זה. „רק על־ידי לחץ ורעש בעולם נצליח להב־קיע דרך בסואץ."

אריה פלריה הוא בן 23, אולם יש לו כבר נסיון של שבע שנים על הים. הוא יליד רומניה, עלה בן 9 לארץ, הגיע אל הים באמצעות גדנ"ע ים. „לפני שביתת הימאים הייתי מוכן לעשות הכל. אחרי ש־הורידו אותי מהאניה חיפה ב־אמריקה והושיבו אותי בבית סוהר, קיבלתי זעזוע קשה. זה לא אומר שאני לא אהיה מוכן להפליג לסואץ. אבל אני ארצה שקודם יבטיחו לי את התשלום הנאות, אפילו אם לא יקרה שום דבר. זהו בעד הסיכון שבדבר".

12 שנים בארץ ו־12 שנים על הים נמצא מרדכי מימון, מ־לח כשיר בן 27, יליד תורכיה. מימון הוא רווק, הוריו נמצאים בתורכיה, הוא עובד כיום על סיפון א/ק רמון." כולם יודעים שאני מוכן לכל דבר," הוא מ־שיב. „אני מוכן לעשות הכל בשביל לפתוח הדרך לימאות שלנו. הדרישות שלנו הן רק שבמקרה שניאסר שלא ישכחו אותנו ושידאגו למשפחות שלנו. לנסיעה צריכים לקחת רק רוו־קים. ההרגשה של רוב החברה היא שאם ננסה הפעם — נצליח."

יהושע ליני (22), יליד אלג'יר הוא מלח כשיר על ספון א/ק ירקון. „לאחרים יש מחשבות אחרות, לי יש מחשבה כזאת: אני מוכן ורוצה לנסוע באנית המבחן לסואץ. אני עושה את זה בשביל המ־דינה, מתוך אידיאל. לא היה איכפת לי שום דבר מה שיקרה ולא הייתי מבקש שום הבטחות מיוחדות. יכול להיות שיאסרו אותנו והתנאים יהיו גרועים, אבל אנחנו מוכרחים לעשות את זה כמו שחיילים מוכרחים ל־צאת למלחמה בשביל מדינתם."

„אנחנו לא רוצים להיות שפני נסיונות!" הכריז מלח האניה תיאודור הרצל, שלא רצה בפירסום שמו ותפ־קידו. „מתוך התקדימים ו־מתוך מה שהיה בעבר, אני בטוח שרוב החברה לא יסכימו לנסוע באנית מבחן לסואץ. ראינו מה התמורה שקיבלו ה־חברה של בת גלים אחרי ש־נסעו, סבלו ועינו אותם. אם יהיה צו שמוכרחים ללכת, כמו לחזית, כל אחד ילך. אבל מנס־יוני למדתי לא להאמין להבטחות שעכשיו ישתנה היחס לטובה."

ימאי ישראל עונים לשאלת כתבי „העולם הזה" –

„אנו נפליג לסואץ!"

עתונאי אנגלי סיפק השבוע ידיעה סנסציונית: אניה ישראלית הפליגה מאילת, עם הוראות לנסות ולחצות את תעלת סואץ, מים סוף לים התיכון. למרות שמשרד החוץ הכחיש רשמית את הידיעה, רבו ופרחו השמועות על אניית המיבחן לסואץ. היא שטה במלוא הקיטור מעל דפי העתונות ובתודעת המדינה. אולם בשום מקום לא הסעירה את הדעת יותר מאשר בנמל חיפה. שם התרכזו האנשים אשר יוטל עליהם להשיט את דגל צי הסוחר הישראלי אל חופי התעלה המצרית, החסומה בפניו. „העולם הזה" פנה אל אותם אנשים, הציג בפניהם שאלה אחת: „האם אתה מוכן להצטרף אל אניית המיבחן — ובאלו תנאים?" בעמוד זה מוגשות תשובות עשרה מהם.

יעקב משיח (25) הוא יליד בולגריה, בעל חתק של שמונה שנים על הים, נשוי מזה שנה אחת. לפני זמן לא רב ביותר בעת שירותו בחיל־הים ניסה להוציא מתחת סירה הפוכה קצין אחד שנפגע, נפצע גם הוא. „אם יציעו לי להפליג לסואץ, אני אפליג. אבל תחי־לה אני חייב להיות בטוח שידאגו לי היטב: 100% ביטוח חיים ודאגה למשפחה." דרישות נוספות של יעקב: שרב־החובל של האניה יהיה ישראלי ושלא יקחו כל נשק. „אנחנו נוסעים באופן חוקי, לא לנהל קרב."

„אני מוכן לנסוע באנית מבחן לסואץ, בלי שום דרישות מיוחדות. מה שיקבע איגוד הימאים זה אקבל," הצ־היר יעקב בלומברגר (23), י־ליד הונגריה העובד מזה שנ־תיים וחצי בצי המסחרי. „אני סומך שהמדינה תשמור על ה־זכויות שלי ולא תקפח אותי כשאחזור ממסע זה." לדעתו של יעקב הרי הצורך לשגר אנית מבחן לסואץ הוא חיוני ביותר." אפילו אם לא תהיה תועלת מזה ולא יתנו לנו לעבור, כדאי להוכיח לעולם ש־אנחנו עקשנים ולא נותר."

„נכחתי להבין מקרוב נה התרחש עם בת גלים," מספר בן קיקי אלי (25), סיפונאי על א/ק ישראל, יליד חיפה. בין צוות בת גלים היה גם בבל תבלי, שהוא גיסו. „הם לא קיבלו שום תגמול, פיצוי או הערכה בעד מה שעשו למדינה," סבור אלי. „מאז שביתת הימאים, נשארו רק מע־טים שיהיו מוכנים לעשות דבר כזה בעד אידיאלים. אם היו רוצים שאסע, הייתי דורש ת־מורת זאת הבטחה של סידור בשיכון, ועבודה קבועה בחוף כשאחזור, כדי שלא אקופח."

אשית דרכו של אביתר גבירצמן (18) אל הים היתה באמצעות הדייג. אביתר, יליד תל־אביב, למד שנים מס־פר בבית ספר לדייג, עסק ב־מקצוע זה עד אשר החליט ל־עבור מסירות הדייג אל אניות צי הסוחר. מזה שנה שהוא עובד על סיפון א. ק. ירושלים, בקו איטליה צרפת. „שמעתי על גורלם של מלחי בת גלים ועל מה שעבר עליהם. זה לא מרתיע אותי. אני מוכן לעלות סואץ, ללא כל תנאי. אינני מאשים את אלה שלא ירצו ללכת. כאן ייבחן כוח הסבל."